

ROBERT FULGHUM OPRAVDOVÁ LÁSKA

CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO TEXTU

Perspektiva

Ten poslední příběh mám moc rád. Joan Goldsmithová vidí lásku z širší perspektivy. Ví, že ne vždycky se vám dostane toho, co chcete, ale během usilování o něco se vám někdy dostane bližšího pochopení sebe sama i ostatních. Ví, že láska svět sice neroztáčí, ale klidně s ní svět obejdete. Když jde o lásku, tak nejsme nikdy cizinci.

V naší čtvrti lidé rádi chodí do sicilské restaurace a jedním z důvodů je i nápis, jaký tam mají na zdi: „Vyhrazuji si právo obsloužit pouze zamilované a lidi, kteří jsou zamilovaní už dlouho anebo být chtějí.“ V atmosféře předznamenané podobnými slovy se těžko budete cítit opuštěně. Velmi snadno se nám shromažďovaly milostné příběhy stejně průzračné jako ono sdělení. Nikdy nikoho obsloužit neodmítli, protože věta zahrnuje úplně všechny.

Jedinou stálou vlastností lásky je její univerzálnost.

Jediné, co je na lásce univerzální, je její nestálost.

Právě tyto pravdy dělají z úplně cizích lidí spiklence.

Analýza uměleckého textu

• **zasazení výňatku do kontextu díla**

Jedná se o autorovu předmluvu ke kapitole Perspektiva, která je asi v polovině knihy. Autor navazuje na předchozí oddíl povídkového souboru, uvádí osobní zážitek a naznačuje tak, co bude obsahem této části knihy.

- kniha se skládá z dopisů a vyprávění lidí, kteří Fulghumovi svěřili svůj příběh o seznámení, a textů, které napsal sám Robert Fulghum

- kniha je rozdělena do tematických celků, každý je uveden autorovou statí, následují zaslané a vyslechnuté příběhy

Věnování:

- kniha je věnována organizaci Prostor pro lidskost a veškerý výtěžek z prodeje jde na její konto

Poděkování:

- těm, jejichž příběhy byly i nebyly otištěny, a Fulghumově šéfové, která projekt organizovala

Jak to vzniklo:

- kapitola, v níž Fulghum vysvětluje, jak kniha vznikla. Seděl před kavárnami s výzvou napsanou na kartonu na krku, lidé přicházeli a vyprávěli mu své příběhy. Další příběhy přicházely poštou.

- následují dopisy a vyprávění čtenářů, někteří uvádějí vlastní zážitky s láskou, jiní hovoří o svých rodičích nebo známých a jejich způsobu seznámení

Můj pohled:

- Fulghumova stať hodnotí neuvěřitelné příběhy a nabádá k dalšímu čtení

- následují další milostné příběhy

O bolesti:

- Fulghum se zamýšlí nad tím, že láska znamená také trápení

- následují další milostné příběhy, které jsou zamilovaně-smutné

Náhody:

- Fulghumova úvaha nad tím, že mnoho seznámení má na svědomí náhoda

- následují příběhy, v nichž hraje hlavní roli právě náhoda

Podivnosti:

- autor porovnává vztahy divné a normální a dochází k tomu, že na lásce není divného nic
- následují podivně-normální příběhy

Perspektiva:

- Fulghum uvažuje nad tím, co mají všechny lásky společného, a dochází k názoru, že nestálost
- další příběhy jsou o dávných láskách

Návraty:

- podle autora jsou nejzajímavější ty příběhy, v nichž se setkali dávní známí a zamilovali se do sebe
- další vyprávění jsou o obnovených a znovu nalezených láskách

Sex:

- Fulghumův známý prohlásil, že je mezi příběhy přispěvatelů málo sexu. Fulghum to vyvrací.
- další příběhy jsou zaměřeny na fyzickou lásku

Věci:

- podle autora nemusíme být zamilovaní jen do lidí, ale také do věcí
- v dalších příbězích hrají důležitou roli věci

Pravdy:

- Fulghumova část kapitoly je složena z citátů o lásce
- následuje příběh o sedačce, která byla svědkem mnoha zplouzení. Tento příběh vypráví sám autor.
- další příběhy jsou od přispěvatelů

Závěr:

- obsahuje autorovo vysvětlení, jak vznikl název knihy

Tato kniha bude pokračovat:

- autor vyzývá čtenáře, aby zasílali i svoje příběhy a přispěli tak ke druhému dílu Opravdové lásky

- **téma a motiv**

téma: láska

motivy: perspektiva, restaurace, nápis, pravda

- **časoprostor**

čas: doba, kdy psal autor tuto část knihy, není známá

prostor: část úryvku je zasazena do sicilské restaurace

- **kompoziční výstavba**

Úryvek se skládá z pěti odstavců.

Kompozice je neuspořádaná – autor nejprve odkazuje k předchozímu příběhu, poté hovoří o svých současných názorech, následně uvádí časově neohraničenou informaci o nápisu v restauraci a vrací se ke svému současnému mínění.

- **literární forma, druh a žánr**

próza, epika, (milostné) povídky

- **vypravěč / lyrický subjekt**

er-forma i ich-forma

Vypravěčem úryvku je sám Robert Fulghum hovořící v ich-formě.

- **postava**

Joan Goldsmithová – žena, která Fulghumovi poskytla pro knihu svůj milostný příběh, realista („Víš, že ne vždycky se vám dostane toho, co chcete, ale během usilování o něco se vám někdy dostane bližšího pochopení sebe sama i ostatních. Víš, že láska svět sice neroztáčí, ale klidně s ním svět obejdete. Když jde o lásku, tak nejsme nikdy cizinci.“)

- **vyprávěcí způsoby**

Úryvek obsahuje pouze pásmo vypravěče, tj. nepřímou řeč.

- **typy promluv**

Pásmo vypravěče je v ich-formě.

- **jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku**

- spisovný jazyk

syntaktický paralelismus (opakování stejné větné konstrukce)

Ví, že ne vždycky... Ví, že láska...

citáty *Jedinou stálou vlastností lásky je její univerzálnost., Jediné, co je na lásce univerzální, je její nestálost.*

sousloví *milostné příběhy*

- **tropy a figury a jejich funkce ve výňatku**

personifikace *láska svět neroztáčí*

hyperbola *s láskou svět klidně obejdete*

přirovnání *příběhy stejně průzračné jako ono sdělení*

Literárněhistorický kontext

- **kontext autorovy tvorby**

2. polovina 20. století a 1. polovina 21. století

Robert Lee Fulghum (* 1937)

- [fuldžum], Američan, spisovatel, povídkář a esejista
- studoval teologii, ale studia přerušil a dokončil až po mnoha vyzkoušených povoláních
- pracoval jako kovboj, folkový zpěvák, obchodní agent, barman, učitel kreslení, kopáč, kamelot, učitel hry na kytaru
- 20 let byl pastorem, učitelem kreslení a filozofie
- má několik vysokoškolských diplomů
- říká o sobě, že je lidový filozof
- působil jako mnich v zen-buddhistickém klášteře
- má 4 děti, syn Hunter je také spisovatel
- 20 let žil s manželkou na hausbótu
- je členem kapely The Rock Bottom Remainders, v níž hraje na kytaru (spoluhráči jsou také spisovatelé, např. Stephen King), hraje také na mandocello
- ke psaní se dostal náhodou, oslovila ho redaktorka nakladatelství na základě letáku
- psal „do šuplíku“, spisovatelem se stal až po padesátce
- žije v USA – Seattlu a Utahu – a na Krétě, hodně cestuje
- jeho knihy jsou přeloženy do 30 jazyků, vychází ve 100 zemích
- několikrát navštívil ČR

- většina z jeho knih jsou soubory fejetonů, zabývá se otázkami běžného života

- ve svých textech je upřímný, optimistický, milý, vtipný a moudrý

Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce – první kniha fejetonů vydaná roku 1988, prodalo se 14 milionů výtisků v 93 zemích

Už hořela, když jsem si do ní lehal, Ach jo, Možná, možná ne – další soubory fejetonů

Od začátku do konce – teoretická příručka vyvozující závěry z předchozích knih

Slova, která jsem si přál napsat sám – kniha uvádí literární prameny, které ho inspirují

Třetí přání, Tření přání 2 a 3 – román odehrávající se na Krétě, v Oxfordu a nádražích, pojednává o střetávání životů

Co jsem to proboha udělal?

Drž mě pevně, miluj mě zlehka – román, příběhy o tanci tango, poprvé vyšlo u nás (nakl. Argo) a až poté jinde na světě

Něco z Fulghuma, Věčná dobrodružství Kapitána Školky: Evina knížka

- **literární / obecně kulturní kontext**

Současná americká literatura

Woody Allen (* 1935)

- tvůrce autorských filmů, spisovatel, klarinetista

dílo: *Bez peří, Nepijte vodu, Vedlejší účinky*

Ken Kesey (* 1935–2001)

- považován za člena beatnické generace

dílo: *Vyhodíme ho z kola ven*

George R. R. Martin (* 1948)

- autor historických fantasy románů

dílo: série *Píseň ledu a ohně*

Dan Brown (* 1964)

- autor thrillerů

dílo: *Andělé a démoni, Šifra mistra Leonarda, Inferno*

Další údaje o knize:

- **dominantní slohový postup:**

vyprávěcí, úvahový

- **vysvětlení názvu díla:**

Opravdová láska – v závěru knihy autor vypráví, jaké návrhy pro titul knihy zvažoval. Uvádí, že „cynik může zpochybnit i ten konečný název *Opravdová láska*, protože kdo vlastně zná nebo vypoví celou pravdu o lásce?“

- **posouzení aktuálnosti díla:**

Kniha je stále aktuální, lidé se stále seznamují a zamilovávají a vždy to bude téma, které ostatní zajímá.

- **pravděpodobný adresát:**

Adresátem je kdokoli. Téma a pojetí knihy zaujme každého, kniha je optimistická, povzbuzující, úsměvná a působí jako pohlazení po duši.

- **zařazení knihy do kontextu celého autorova díla:**

Kniha vyšla roku 1997, tedy 9 let po veleúspěšné autorově prvotině.

- **tematicky podobné dílo:**

Iva Pekárková – *Láska v New Yorku*: kniha sestavená z milostných povídek (všechny ale napsala sama autorka)

Ladislav Vacina – *Jeden i druhý*: kniha sestavená ze vzpomínek mnoha lidí na bratry Čapky

- **porovnání s filmovou verzí nebo dramatisací:**

Jiná verze není a ani nemůže být, pojetí knihy se zpěčuje filmovému nebo dramatickému zpracování.